

1585 21. Nov. 1892: Enefte Beh. af Forsl. t. Besl. af Folketinget om Voldgiftstrakt. 1586

europæiske Magter ikke uden videre kunne tiltræde den. Jeg kommer nu til de reelle, og i den Henseende er der ogsaa temmelig vægtige Indvendinger at gøre. Jeg maa da først give en Oplysning, som er ganske forunderlig, nemlig at man i et diplomatisk Aftykke, som burde være affattet med den allerførste Nøjagtighed, finder en Fejl, som ganske vist kun er en Trykfejl, antager jeg, men som er i højeste Grad meningsforstyrrende. Jeg holder her i min Haand en Original af et saadant Dokument, som er kommen fra Amerika hertil, til en europæisk Stat, og der er der i Artikel IV Tale om Undtagelserne fra „de foregaaende Artikler.“ men det er aabenbart, at der egentlig kun er Tale om „den foregaaende Artikel“, og det gør en meget væsentlig Forskel. I Artikel II staar der: „Voldgift skal gælde ufravigelig (obligatorisk) i alle Twistemaalet om diplomatiske og konsulære Rettigheder, Grænser, Omraader, Skadeserstatninger, Søfartsret, samt om Gyldighed, Tolkning og Udførelse af Traktater.“ Det er aldeles undtagelsesfri Regler; det fremgaar af de meget udførlige Forhandlinger, som jeg har gennemlæst. Men saa kommer der i den følgende Artikel (Artikel III) „Voldgift skal lige ufravigelig gælde i alle andre Tilfælde end de i foregaaende Artikel nævnte, hvad end deres Oprindelse, Natur eller Genstand maatte være, kun med den Undtagelse, som er nævnt i næste Artikel.“ Og saa kommer Undtagelsen i Artikel IV: „De eneste Spørgsmaal, som ere undtagne fra Bestemmelsen i den foregaaende Artikel — og ikke: „i de foregaaende Artikler“ — ere de, som efter nogen af de i Twistemaalet indviklede Nationers Opsattelse kunne sætte dens Selvstændighed i Fare. I dette Tilfælde skal Voldgift for den saaledes stillede Nation være valgfri; men den skal gælde ufravigelig for den modstaaende Magt, naar Voldgift kræves.“ Denne Artikel er rimeligvis sat ind af Hensyn til de mindre Stater, for at de kunne i visse Tilfælde unddrage sig Voldgift, om de vilde, hvis de nemlig fandt deres Selvstændighed sat i Fare. Men det er netop en meget farlig Bestemmelse, som kan misbruges af de store Stater, da de jo kunne skyde Voldgift fra sig under Paastud af, at deres Selvstændighed er i Fare, og det vil saa komme til at gaa ud over de mindre

Stater. Denne Artikel er bleven meget stærkt kritiseret i Europa, paa Konferencer og i Skrifter, hvor der er fremkommet Udtalelser imod den. Men den er ikke blot bleven kritiseret, men man har ogsaa søgt at raade Bod derpaa; og jeg tror, man er kommen til et fyldestgørende Resultat. Man bør i Stedet for disse tre Artikler, i Stedet for at opregne alle særlige Tilfælde, en Opregning, som aldrig kan blive fuldstændig, begynde en Voldgiftstraktat med den Erklæring, at de kontraherende Parter fuldt ud anerkende hinandens Suverænitet. Voldgift kan kun finde Sted mellem suveræne Stater; og det, at man anerkender hinandens Suverænitet, vil sige, at man ikke paa nogen Maade vil gøre Indgreb i hinandens Selvbestemmelseret udadtil eller indadtil. Sige saa lidt som i privat Ret en Person kan, hvad man kalder, fredsøre sig, lige saa lidt kan en Stat traktatmæssig eller gennem Voldgiftsdom forpligtes til at opgive sin Suverænitet; og ligesaa vist som dette er Tilfældet, maa ogsaa en Stat bestemt kunne modsætte sig Voldgift, saafremt Voldgiften skulde have Indflydelse paa dens indre Anliggender. Det vilde kunne gælde f. Eks. med Hensyn til det irske Spørgsmaal; dette Spørgsmaal vil aldrig kunne afgøres ved international Voldgift, da det er et indre Spørgsmaal; og saaledes kunde jeg nævne mange Tilfælde. Det er de reelle Indvendinger, jeg har mod Bestemmelserne i denne Traktat.

Der er vistnok ellers mange af Bestemmelserne, som ere overmaade gode, og som enhver, der kender noget til Folkeret, vil vide ere anerkendte af de dygtigste Folkeretslærere. Af saadanne findes jo mange i et meget anset Selskab, det saakaldte Institut de droit international, som har sin Oprindelse fra Belgien, og som kun optager anerkendt dygtige Mænd i sin Midte, et Selskab, som, saa vidt jeg ved, kun har et eneste dansk Medlem, nemlig den nuværende højtærede Kirke- og Undervisningsminister. Dette Selskab har ogsaa slystet med Spørgsmaalet om Voldgift og navnlig om Proceduren, den Fremgangsmaade, som Voldgiftsdomstolene skulde bruge, og det har efter indgaaende Forhandlinger vedtaget en Række Regler, som findes aftrykte i Calvos